

Nr 144.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående avstående i vissa fall av allmänna arvsfondens rätt till arv; given Stockholms slott den 26 februari 1943.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredraganden under punkterna 1:0—13:0 hemställt.

GUSTAF.

K. G. Ewerlöf.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 26 februari 1943.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Statsrådet Ewerlöf anmäler följande frågor om avstående av allmänna arvsfondens rätt till arv efter vissa personer och anför därvid.

1:0.

Rätten till arv efter Elina Petronella Andersson (Petersson) från Torhamns socken. Änkan Elina Petronella Andersson från Torhamns socken, Blekinge län, vilken var född den 13 mars 1882, avled den 7 oktober 1940 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning

Bihang till riksdagens protokoll 1943. 1 saml. Nr 144—145.

med tillägg, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter henne uppgick enligt bouppteckningen till 1,849 kronor 50 öre. Kvarlåtenskapen efter den avlidna har ännu icke redovisats till allmänna arvsfonden.

Hos Kungl. Maj:t hava Märten August Petersson och Nanny Cecilia Andersson, född Petersson, anhållit, att en fjärdedel av kvarlåtenskapen efter den avlidna måtte avstås till envar av dem.

Sökandena, som äro födda den 7 december 1871 respektive den 28 januari 1882, äro barn till den avlidnas jämväl avlidne man Peter Magnus Andersson i ett dennes tidigare äktenskap.

Till stöd för ansökningen hava sökandena anfört, att de vore i små ekonomiska omständigheter samt att de tidigare icke erhållit arv efter någon av sina föräldrar.

Länsstyrelsen i Blekinge län har förordat, att allmänna arvsfonden skulle avstå å sökandena belöpande andelar av ifrågavarande kvarlåtenskap.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anfört.

Enligt uppgift från pastorsämbetet i Torhamns församling hade den avlidnas förut avlidne make fiskaren Peter Magnus Andersson i äktenskap med jämväl avlidna Lucie Jonasdatter barnen Nils Alfred och Alma Marie samt sökandena Nanny Cecilia och Märten August. Nils Alfred och Alma Marie hava utflyttat till okänd utrikes ort, där de sannolikt avlidit, efterlämnande bröstaringar. Förebragt utredning har icke ådagalagt, att sökandena stått den avlidna i livstiden nära, utan lärer fastmera ett mindre gott förhållande hava varit rådande mellan sökandena och den avlidna. Då emellertid sökandena och deras syskon enligt uppgift icke utbekommit arv efter någondera av sina föräldrar, synas ansökningarna av billighetsskäl likväl vara förtjänta av beaktande, allra helst som sökandena enligt vad utredningen giver vid handen befinna sig i tryckta ekonomiska omständigheter. Den andel i kvarlåtenskapen efter Elina Petronella Andersson, som vid ett efterskänkande borde avstås till envar av sökandena, synes ämbetet lämpligen böra bestämmas till en åttondel av behållningen i boet efter Elina Petronella Andersson, eller sålunda i runt tal 230 kronor, därvid ämbetet beräknat sökandenas faders lott i det gemensamma boet till hälften av behållningen i boet efter Elina Petronella Andersson, samt att en fjärdedel därav skulle antagas belöpa å ett vart av barnen i första äktenskapet.

*Före-
draganden.*

Med hänsyn till de av kammaradvokatfiskalsämbetet åberopade omständigheterna synes mig skäligt att någon del av kvarlåtenskapen efter Elina Petronella Andersson (Petersson) efterskänkes till förmån för sökandena. I fråga om storleken av den andel, som bör avstås till sökandena, ansluter jag mig till kammaradvokatfiskalsämbetets förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Elina Petronella Andersson (Petersson) från Torhamns socken må avstås en åttondel till vardera av Märten August Petersson och Nanny Cecilia Andersson, född Petersson.

2:o.

Rätten till arv efter Sofia Charlotta Dahlgren från Halmstad. Sofia Charlotta Dahlgren från Halmstad, vilken var född den 15 april 1868, avled den 31 maj 1940 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter henne uppgick enligt bouppteckningen till 7,673 kronor 13 öre. Kvarlåten-skapen efter den avlidna har ännu icke redovisats till allmänna arvsfonden.

Bland tillgångarna i boet upptogs i bouppteckningen en såsom osäker ansedd fordran hos lackeraren Gunnar Persson i Halmstad å 1,300 kronor enligt en av honom den 11 mars 1937 utfärdad revers å samma belopp jämte 4 % ränta, förfallande till betalning sex månader efter uppsägning.

Hos Kungl. Maj:t har Persson anhållit om efterskänkande av allmänna arvsfondens fordran hos honom.

Till stöd för ansökningen har sökanden, som är född den 8 januari 1907, anfört bland annat, att den avlidna, som på sin tid varit kassörska i ett bolag i Halmstad, där sökanden även haft anställning, hade lovat hjälpa honom med medel för uppförande av ett eget hem, i den mån han icke därtill erhöle statligt och kommunalt stöd, mot det att han lämnade revers å lånebeloppet. Sedan ifrågavarande revers utfärdats, hade hon vid något tillfälle under hösten 1939, då han betalade ränta å lånet till henne, yttrat, att om hon skulle avlida, skulle skulden anses betald. Hon hade även med blyerts på en papperslapp skrivit förslag till förklaring härom. Tillika hade hon uppmanat sökanden att skriva av förklaringen på den avskrift av reversen, som han själv innehade, så att hon därå kunde teckna sitt namn. Då han i januari 1940 besökte Sofia Charlotta Dahlgren för att betala ränta, hade han ämnat förelägga henne reversavskriften, försedd med omnämnda förklaring, i avsikt att erhålla henes underskrift. Hon var emellertid vid detta tillfälle sjuk. Sökanden hade fått det intrycket, att hon antingen fått en hjärnblödning eller också blivit omtöcknad av kolosförgiftning. På grund härav hade han icke velat begära hennes underskrift å ifrågavarande av henne formulerade förklaring. Därefter hade hennes hälsotillstånd försämrats alltmer. Det egna hem, som han uppfört i Halmstad, bestode av en 1-rumslägenhet och en 2-rumslägenhet och vore taxeringsvärderad till 18,000 kronor och in-tecknad för 12,000 kronor.

Boutredningsmannen i boet har anfört, att han för sin del vore övertygad om sanningsenligheten av Perssons i ansökningen lämnade uppgifter, samt som sin mening uttalat, att om ansökningen bifölles, skulle det säkerligen överensstämma med den avlidnas önskan.

Magistraten i Halmstad och länsstyrelsen i Hallands län hava tillstyrkt bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anfört, att ämbetet, då sökanden måste anses hava stått den avlidna i livstiden nära samt uppgiften, att hon skulle hava haft för avsikt att icke av sökanden utkräva föreskrivna beloppet, syntes förtjäna tilltro, funne billighetsskäl tala för bifall till förevarande ansökning.

Före-
draganden.

Även jag finner skäligt, att allmänna arvsfondens fordran hos sökanden, som enligt vad handlingarna utvisa stått den avlidna nära, efterskänkes, och hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att en allmänna arvsfonden genom arv efter Sofia Charlotta Dahlgren från Halmstad tillfallen fordran å 1,300 kronor jämte ränta hos Gunnar Persson må efterskänkas.

3:o.

Rätten till arv efter redaktören Enevall Persson Enevald från Stockholm. Redaktören Enevall Persson Enevald från Stockholm, vilken var född den 10 december 1880, avled den 24 augusti 1940 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter honom uppgick enligt bouppteckningen till 40,263 kronor 80 öre. Av kvarlåtenskapen har ett belopp av 41,976 kronor 91 öre tillgodoförts allmänna arvsfonden.

Bland skulderna i boet var i bouppteckningen upptagen en av Enevald jämte annan person tecknad borgensförbindelse å ett chauffören Karl Georg Emanuel Öhlander i Stockholm av Sveriges riksbank den 4 augusti 1936 beviljat lån å 1,500 kronor, varav vid Enevalds död återstod oguldet ett belopp av 300 kronor jämte ränta.

Hos Kungl. Maj:t har Öhlander — under förmälan att allmänna arvsfonden till riksbanken inbetalat återstående belopp av nämnda lån — anhållit, att hans sålunda uppkomna skuld till allmänna arvsfonden måtte efterskänkas.

Till stöd för ansökningen har sökanden, som är född den 17 februari 1900, anfört, att han sedan december 1939 fullgjort militär beredskapstjänstgöring under tillhoppa tio månader, att han under de perioder, han icke varit i militärtjänst, varit utan stadigvarande arbete, på grund varav hans inkomster varit mycket små, att han och Enevald varit goda vänner samt att det vore hans övertygelse, att Enevald, därest han levat och fått kännedom om sökandens ekonomiska svårigheter, skulle hava fullgjort sitt borgensåtagande och därefter efterskänt sin fordran hos sökanden.

Överståthållarämbetet har anfört, att av verkställd polisutredning syntes framgå, att sökanden stått Enevald nära samt att sökandens ekonomiska förhållanden syntes utan hans egen förskyllan vara sådana, att ett efterskänkande av hans skuld till dödsboet vore billigt.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har meddelat, att allmänna arvsfonden på grund av den avlidnes borgensåtagande den 28 oktober 1941 nödgats till Sveriges riksbank erlægga 319 kronor 19 öre, med vilket belopp sökanden sålunda häftade i skuld till arvsfonden, samt att den avlidnes medborgensman, förmannen August Vitalis Elmblad i Stockholm, som, enligt vad ämbetet inhämtat, skulle befinna sig i små ekonomiska omständigheter och sakna utmätningsbara tillgångar, trots anmaningar icke kunnat förmås att till någon del gottgöra arvsfonden dess utgifter i anledning av borgensförbindel-

sen. Ämbetet har på de av överståthållarämbetet anförda skälen tillstyrkt bifall till förevarande ansökning.

Också jag tillstyrker, att allmänna arvsfondens fordran hos sökanden, vilken enligt vad handlingarna utvisa stått den avlidne nära och lever under mindre goda ekonomiska förhållanden, efterskänkes. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

*Före-
draganden.*

att allmänna arvsfondens i anledning av arv efter redaktören Enevall Persson Enevald från Stockholm uppkomna fordran å 319 kronor 19 öre jämte ränta hos Karl Georg Emanuel Öhlander må efterskänkas.

4:o.

Rätten till arv efter f. d. lektorn Elisabet Matilda Wilhelmina Eurén från Stockholm. F. d. lektorn Elisabet Matilda Wilhelmina Eurén från Stockholm, vilken var född den 9 juli 1864, avled den 20 augusti 1939 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter henne uppgick enligt bouppteckningen till 11,878 kronor 56 öre. Av kvarlåtenskapen har ett belopp av 10,312 kronor 15 öre inlevererats till allmänna arvsfonden.

Den avlidna hade iklätt sig borgensansvar för en av Viggbyholmsskolans fastighetsaktiebolag den 1 november 1935 utfärdad revers å 2,500 kronor, vilken revers sedermera belånats hos aktiebolaget Göteborgs bank. Sedan från bankbolagets sida anspråk framställts på inbetalning av reversens kapitalbelopp, har allmänna arvsfonden den 15 augusti 1941 på grund av den avlidnas borgensåtagande nödgats inlösa reversen. Fastighetsbolaget häftar därför i skuld till allmänna arvsfonden med 2,500 kronor.

Hos Kungl. Maj:t har fastighetsbolaget anhållit om efterskänkande av allmänna arvsfondens fordran hos bolaget. Skulle denna framställning icke kunna bifallas, har bolaget hemställt om anstånd med skuldens återbetalning under tre år.

Viggbyholmsskolan började sin verksamhet år 1928. Den består av en grundskola med fyra förberedande klasser, en sjuårig examensfri överbyggnad, medborgarlinjen, avsedd att skänka en allmän medborgerlig utbildning, samt ett fyraårigt gymnasium, anknyttande till medborgarlinjens femte klass.

År 1931 bildades av för skolan intresserade personer Viggbyholmsskolans fastighetsaktiebolag med ändamål att för skolans räkning uppföra skolbyggnader och elevhem. Bolaget har därefter uppfört vissa sådana byggnader.

Till stöd för ansökningen har sökandebolaget anfört bland annat.

Likartade reverser till ett antal av cirka 100 stycken, var och en försedd med personlig borgen, hava av Viggbyholmsskolans fastighetsaktiebolag belånats, och har fastighetsbolaget därigenom erhållit möjlighet att för Viggbyholmsskolans räkning uppföra skolbyggnad och elevhem. I de förekom-

mande fall, då borgensman dött, har vederbörande sterbhus hitintills övertagit de förpliktelser, som borgensmannen iklätt sig på grund av sin borgen. Den revers, å vilken lektor Eurén tecknat borgen, har emellertid av allmänna arvsfonden inlösts hos aktiebolaget Göteborgs bank, samt gör numera allmänna arvsfonden anspråk på att Viggbyholmsskolans fastighetsaktiebolag skall till fonden inbetala, vad densamma sålunda utgivit. Detta erbjuder emellertid för bolaget betydande svårigheter. Viggbyholmsskolans samhällsgagnande verksamhet, vilken utövats utan något understöd från det allmännas sida, torde vara synnerligen väl känd. I de nu rådande hårda och bekymmersamma tiderna har skolan arbetat under synnerligen hårt ekonomiskt trångmål. Skolan är utan tvekan värd allt tänkbart stöd. Anmärkas må, att allmänna arvsfonden ävenledes vid åtminstone ett tillfälle lämnat ett flerårigt studieunderstöd åt en av skolans elever.

I ärendet har företetts ett den 17 juni 1942 av två personer utfärdat intyg, däri intygsgivarna, som under många år känt den avlidna och på skilda områden samarbetat med henne, vitsordat, att hon alltifrån Viggbyholmsskolans grundande visat stort intresse för densamma, synligt bland annat genom aktieteckning i dess byggnadsbolag och gåvor till dess bibliotek ävensom genom den garantiförbindelse hon iklätt sig för skolan. Intygsgivarna hava som sin bestämda uppfattning uttalat, att det vore i enlighet med hennes önskan och vilja, om de medel, varom här vore fråga, bleve en hennes gåva till skolan.

Vid polisförhör hava intygsgivarna bekräftat innehållet i det av dem avgivna intyget.

Överståthållarämbetet har anfört.

Av den i ärendet förebragta utredningen torde framgå, att Viggbyholmsskolan stått den avlidna nära i den mening, som avses i 5 kap. 3 § lagen om arv. Det synes vidare vara sannolikt, att den avlidna, därest borgensförbindelsen under hennes livstid blivit tagen i anspråk, varit beredd att lämna det av henne garanterade beloppet som understöd till skolan. Med hänsyn härtill har överståthållarämbetet icke något att erinra mot att allmänna arvsfondens fordran på sökanden på grund av den infriade borgensförbindelsen efterskänkes till förmån för skolan, vars ekonomiska resurser synas vara relativt små. Överståthållarämbetet får därjämte framhålla, att ett sådant efterskänkande torde stå i god överensstämmelse med fondens uppgift att främja barns och ungdoms vård och fostran.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har tillstyrkt ansökningen om efterskänkande av allmänna arvsfondens ifrågavarande fordran och därvid anfört, att av i ärendet verkställd utredning finge anses framgå, att sökandebolaget stått den avlidna i livstiden nära, att Viggbyholmsskolan utövade sin verksamhet under avsevärda ekonomiska svårigheter samt att skolan fyllde en uppgift av såväl likartat som likvärdigt slag i jämförelse med de institutioner, vilkas verksamhet allmänna arvsfonden hade till sin uppgift att främja.

*Före-
draganden.*

Beträffande frågan, huruvida stadgandet i 5 kap. 3 § lagen om arv kan anses medgiva efterskänkande av allmänna arvsfonden tillfallet arv till förmån för en juridisk person, ber jag få erinra om att riksdagen vid olika till-

fällen, efter förslag av Kungl. Maj:t, medgivit efterskänkande av arvsfonden tillfallet arv i dylika fall (prop. 1935 nr 206 p. 9, riksd. skr. nr 229, prop. 1936 nr 192 p. 2, riksd. skr. nr 262 samt prop. 1940 L nr 123 p. 4, riksd. skr. nr 232). På skäl, som anförts av överståthållarämbetet och kammaradvokatfiskalsämbetet, anser jag, att den av Viggbyholmsskolans fastighetsaktiebolag gjorda ansökningen om efterskänkande av allmänna arvsfondens ifrågavarande fordran hos bolaget bör bifallas.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att allmänna arvsfondens i anledning av arv efter f. d. lektorn Elisabet Matilda Wilhelmina Eurén från Stockholm uppkomna fordran å 2,500 kronor jämte ränta hos Viggbyholms fastighetsaktiebolag må efterskännas.

5:o.

Rätten till arv efter sömmerskan Betty Kristina Jansson (Jonsson) från Skövde. Sömmerskan Betty Kristina Jansson (Jonsson) från Skövde, vilken var född den 8 september 1865, avled den 29 oktober 1938 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter henne uppgick enligt bouppteckningen till 8,811 kronor 78 öre. Av kvarlåtenskapen har ett belopp av 8,402 kronor 68 öre inlevererats till allmänna arvsfonden.

Hos Kungl. Maj:t har förre hemmansägaren August Johansson anhållit, att till honom måtte avstås hälften av ifrågavarande, allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskap eller, om så ej kunde ske, åtminstone så stor del därav, att han därmed kunde erhålla bidrag till sin försörjning ävensom få tillfälle att anskaffa en protes för sitt högra ben, vilket amputerats.

Sökanden, som är född den 30 september 1869, var kusin till den avlidna. Någon ytterligare kusin till henne är ej i livet.

Till stöd för ansökningen har sökanden anført, att den avlidna vid upprepade tillfällen uttalat, att vad hon efterlämnade, skulle tillfalla hennes kusiner, att han vore fullkomligt arbetsoförmögen och levde i synnerligen dåliga ekonomiska omständigheter.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län har framhållit, att av verkställd utredning framginge att sökanden, som på grund av genomgången sjukdom vore arbetsoförmögen, icke ägde annan inkomst eller tillgång än honom tilldelad folkpension samt att han syntes vara i behov av den hjälp, som eftergift av allmänna arvsfondens rätt skulle innebära. Länsstyrelsen har därför hemställt om bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anført.

På grund av vad i ärendet utretts finner ämbetet skäl föreligga för ett bifall till ansökningen. Beträffande storleken av det belopp, som vid ett efterskänkande bör tillkomma sökanden, synes det ämbetet med hänsyn till omständigheterna i ärendet lämpligt, att hela det allmänna arvsfonden efter den avlidna tillfallna beloppet överföres till den genom Kungl. Maj:ts beslut den 11 september 1931 inrättade, under statskontorets förvaltning stående »All-

männa arvsfondens livräntefond» för beredande av livränta åt sökanden, varjämte ämbetet föreslår, att tidpunkten, varifrån livräntan skall utgå, bestämmas till den 1 januari 1943.

I anledning av kammaradvokatfiskalsämbetets sålunda framställda förslag har statskontoret, efter remiss, avgivit utlåtande, vari ämbetsverket närmare uttalat sig angående det sätt, på vilket livräntor av sådant slag som den här ifrågasatta böra beredas. Statskontoret har angivit under vilka förutsättningar livränta enligt ämbetsverkets mening borde, efter överförande av kapitalbelopp till allmänna arvsfondens livräntefond, gäldas från nämnda fond samt i vilka fall livränta i stället borde inköpas hos livränteanstalt. Därutöver har statskontoret gjort vissa uttalanden samt även framlagt förslag till ändringar i fråga om den nuvarande livräntefondens konstruktion och redovisning.

^{7/8}Före-
draganden.

I likhet med kammaradvokatfiskalsämbetet anser jag, att sökanden, som var kusin till den avlidna och enligt vad handlingarna utvisa är medellös, bör genom användande av dödsboets medel beredas en årlig livränta att utgå under hans återstående livstid.

Vad angår frågan om det sätt, på vilket sådan livränta bör beredas sökanden, får jag till en början meddela, att jag icke nu är beredd att angiva min principiella inställning till de frågor, som berörts av statskontoret i dess i det föregående omnämnda utlåtande. Dessa frågor synas mig böra bliva föremål för vidare utredning. I förevarande fall torde emellertid livräntan, med hänsyn till arvsmedlens ringa storleksordning, lämpligen böra inköpas hos pensionsstyrelsen. Enligt vad jag inhämtat skulle härför, om livräntan såsom synes skäligt bestämmas till 600 kronor om året och börjar utgå den 1 juli 1943, åtgå ett belopp av i runt tal 5,000 kronor.

För tiden från och med den 1 januari till den 1 juli 1943 synes mig sökanden böra beredas understöd med 50 kronor i månaden eller alltså med sammanlagt 300 kronor, att utgå av ifrågavarande kvarlåtenskap.

Slutligen förordar jag, att av återstoden av kvarlåtenskapen användes ett belopp av 800 kronor för anskaffande åt sökanden av en protes för hans amputerade ben. Enligt inhämtad uppgift skulle kostnaden för en sådan protes uppgå till ungefär detta belopp.

I anslutning till vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter sömmerskan Betty Kristina Jansson (Jonsson) från Skövde må avstås

dels vad som åtgår för beredande genom pensionsstyrelsens frivilliga försäkring av livränta med 600 kronor om året åt förre hemmansägaren August Johansson från och med den 1 juli 1943 under hans återstående livstid,

dels 300 kronor såsom understöd åt Johansson för tiden den 1 januari—den 30 juni 1943,

dels ock 800 kronor för anskaffande åt Johansson av en protes för hans amputerade ben.

6:o.

Rätten till arv efter förre lägenhetsägaren Carl Fredrik Johansson från Enköping. Förre lägenhetsägaren Carl Fredrik Johansson från Enköping, vilken var född den 19 juli 1869, avled den 20 mars 1942 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter honom uppgick enligt bouppteckningen till 1,590 kronor. Av kvarlåtenskapen har ett belopp av 1,502 kronor 63 öre inlevererats till allmänna arvsfonden.

Johansson och hans den 20 augusti 1937 avlidna hustru Elna Matilda Johansson, född Nyström, hade genom ett den 5 mars 1915 upprättat testamente förordnat, att den av dem, som överlevde den andra, skulle med full äganderätt äga och behålla allt vad i deras bo vid enderas död funnes, bröstarvinges laglott dock undantagen, och skulle den efterlevande av dem äga att efter gottfinnande förordna om boets kvarlåtenskap.

Enligt å testamentet den 15 november 1937 gjord anteckning hade Elna Matilda Johanssons ende broder, Erik Albert Nyström i Enköping, godkänt testamentet.

Hos Kungl. Maj:t har Erik Albert Nyström anhållit, att den avlidnes kvarlåtenskap måtte avstås till förmån för honom.

Till stöd för ansökningen har sökanden, som är född den 4 september 1869, anfört, att han befunne sig i mindre goda ekonomiska omständigheter samt att han vore övertygad om, att det varit både hans sisters och hans svågers mening, att han efter bådas död skulle erhålla deras kvarlåtenskap.

Länsstyrelsen i Uppsala län har yttrat följande.

Av verkställd utredning framgår, att det rådde ett gott förhållande mellan sökanden och Johansson. Enligt uppgift av sökanden hade det varit Johanssons mening att sökanden skulle erhålla kvarlåtenskapen efter Johansson. Då denna uppgift emellertid icke blivit styrkt, finner länsstyrelsen sig icke kunna förorda bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anfört:

Av i ärendet verkställd utredning torde få anses framgå, att sökanden, som är svåger till den avlidne och uppnått hög ålder, stått den avlidne i livstiden nära samt att han befinner sig i mindre goda ekonomiska omständigheter. Härjämte synes utredningen giva vid handen, att den avlidnes kvarlåtenskap till väsentlig del utgör vad den avlidne uppburit i köpeskilling vid försäljning den 11 februari 1938 av en honom tillhörig fastighet, vilken till hälften varit hans förut avlidna hustrus enskilda egendom samt tillfallit den avlidne på grund av ett mellan makarna den 5 mars 1915 upprättat testamente. Stadgandet i 5 kap. 3 § lagen den 8 juni 1928 om arv får därför anses vara tillämpligt å sökanden, varför ämbetet anser ansökningen vara förtjänt av beaktande.

För egen del anser jag billigt, att viss del av ifrågavarande kvarlåtenskap avstås till sökanden, som var den avlidnes svåger och enligt vad handlingarna utvisa stått honom nära och som lever under mindre goda ekonomiska förhållanden. Emellertid synes sökanden ej böra tillerkännas mera än den

*Före-
draganden.*

hälft av kvarlåtenskapen, som jämlikt 2 kap. 1 § lagen den 8 juni 1928 om arv skulle hava tillfallit honom, därest makarna Johansson icke upprättat förenämnda inbördes testamente. Beloppet torde avjämnas till 750 kronor.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter förre lägenhetsägaren Carl Fredrik Johansson från Enköping må avstås ett belopp av 750 kronor till Erik Albert Nyström.

7:o.

Rätten till arv efter Anna Linder, född Andersson, från Göteborg. Änkan Anna Linder, född Andersson, från Göteborg, vilken var född den 11 juli 1867, avled den 5 maj 1941 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter henne uppgick enligt bouppteckningen till 11,462 kronor 13 öre. Kvarlåtenskapen efter den avlidna har ännu icke redovisats till allmänna arvsfonden.

Hos Kungl. Maj:t har strumpstickerskan Nanna Viola Hermina Sjöblom i Göteborg anhållit, att ifrågavarande, allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskap måtte helt eller delvis avstås till henne.

Till stöd för ansökningen har sökanden, som är född den 30 maj 1901, anfört bland annat, att hon sedan sitt tolfte år vistats som fosterdotter hos makarna Linder, att det bästa förhållande alltid rått mellan henne och hennes fosterföräldrar samt att hennes fostermor vid flera tillfällen yttrat att hon skulle få ärva hemmet.

Den för allmänna arvsfonden förordnade *gode mannen* har bland annat yttrat, att han vore av den uppfattningen, att sökanden säkerligen av den avlidna betraktats som barn i huset och tvivelsutan under den avlidnas livstid åtnjutit den ställning, som rätteligen tillkommit ett adoptivbarn.

Magistraten i Göteborg har ansett det rimligt, att allmänna arvsfonden helt eller delvis avstode från ifrågavarande kvarlåtenskap till förmån för sökanden.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har bland annat yttrat.

Beträffande Viola Sjöblom är utrett, att hon vistats under 28 år i hemmet såsom familjemedlem och att hon ända in i det sista stått den avlidna nära. Under sådana förhållanden kan det icke anses oskäligt, att Viola Sjöblom får del av kvarlåtenskapen. Med hänsyn till hennes ekonomi och hälsotillstånd lärer kvarlåtenskapen böra i sin helhet avstås till förmån för henne.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anfört bland annat följande.

Av utredningen i ärendet framgår, att sökanden måste anses hava stått den avlidna i livstiden nära och att hon befinner sig i mindre goda ekonomiska omständigheter. På grund härav finner ämbetet skäl föreligga för ett efterskänkande av allmänna arvsfonden efter änkan Linder tillfallen egendom.

Beträffande frågan hur stor del av denna egendom, som i så fall bör till sökanden avstås, finner ämbetet med hänsyn till vad i ärendet upplysts skäligt, att hela kvarlåtenskapen avstås till sökanden.

I likhet med länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län och kammaradvokatfiskalsämbetet tillstyrker jag, att hela ifrågavarande kvarlåtenskapen avstås till sökanden, som enligt vad handlingarna utvisa stått den avlidna nära och lever under mindre goda ekonomiska förhållanden.

*Före-
draganden.*

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att allmänna arvsfondens rätt till arv efter Anna Linder, född Andersson, från Göteborg må avstås till förmån för Nanna Viola Hermina Sjöblom.

8:o.

Rätten till arv efter Ingrid Lundén, född Bergqvist, från Sundbyberg. Ingrid Lundén, född Bergqvist, från Sundbyberg, vilken var född den 27 juni 1876, avled den 20 juni 1931.

Enligt en efter den avlidna den 9 och den 11 juli 1931 upprättad bouppteckning, som inregistrerades den 14 september 1931 vid Sollentuna och Färentuna domsagas häradsrätt, efterlämnade hon icke någon arvsberättigad släkting. I tillägg den 23 februari 1938 till nämnda bouppteckning, vilket inregistrerades vid häradsrätten den 14 januari 1941, antecknades emellertid, att den avlidna såsom arvsberättigad släkting efterlämnat sin moster Sophia Augusta Edström, född den 18 maj 1836 och utflyttad till Amerika den 2 juli 1869, där hon vistades under okänd adress. Häradsrätten utfärdade med hänsyn härtill den 14 januari 1941 under åberopande av 9 kap. 1 § lagen om arv den 8 juni 1928 kungörelse om arvfallet efter Ingrid Lundén, i vilken Sophia Augusta Edström uppmanades att vid äventyr av arvsrättens förlust inom fem år från den dag, kungörelsen varit införd i tidningarna, göra sin rätt till arvet gällande genom att antingen tillträda arvet eller ock anmäla anspråk därpå. Kungörelsen infördes i post- och inrikes tidningar den 29 januari 1941.

Behållningen i boet efter den avlidna uppgick enligt bouppteckningen till 44,353 kronor 90 öre. Av kvarlåtenskapen har ett belopp av 43,165 kronor 93 öre inlevererats till allmänna arvsfonden.

Hos Kungl. Maj:t hava Augusta Cecilia Bergqvist, Matilda Olivia Stenholm, född Bergqvist, och Johanna Elisabet Bergqvist anhållit, att arvsfondens rätt till arv efter Ingrid Lundén måtte efterskänkas till förmån för dem. Augusta Cecilia Bergqvist har sedermera avlidit 1938, på grund varav hennes ansökning förfallit.

Samtliga sökande, av vilka Matilda Olivia Stenholm är född den 2 april 1873 och Johanna Elisabet Bergqvist den 10 januari 1874, voro den avlidnas kusiner.

Till stöd för sina ansökningar hava sökandena anfört, att de levde under mindre goda ekonomiska förhållanden.

Länsstyrelsen i Stockholms län har, då det med hänsyn till de vid verkställd utredning angående sökandena förebragta omständigheterna syntes billigt, att viss del av ifrågavarande kvarlåtenskap avstodes till dem, tillstyrkt, att de måtte erhålla så stor del av behållningen i boet efter Ingrid Lundén, som bort tillkomma dem enligt förut gällande arvs lag.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anfört bland annat följande.

Häradsrättens beslut om utfärdande av kungörelse torde innebära, att ifrågavarande arvsmedel icke för närvarande kunna anses tillkomma allmänna arvsfonden. För det fall att denna mening även omfattas av Kungl. Maj:t, torde förevarande ansökningar icke böra föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Emellertid vill ämbetet ej underlåta att framhålla, att, då arvlåtaren avled den 20 juni 1931, arvet efter henne, då anspråk å arvet ej inom tio år efter sistnämnda dag anmälts, numera jämlikt 9 kap. 3 och 6 §§ lagen om arv lärer hava definitivt tillfallit allmänna arvsfonden. För den händelse Kungl. Maj:t med hänsyn härtill finner ifrågavarande ansökningar böra upptagas till prövning oavsett att ovannämnda kungörelsetid icke gått till ända, får ämbetet för sin del anföra, att ämbetet anser fog finnas för ett efterskänkande av allmänna arvsfondens rätt till arv till förmån för sökandena Matilda Olivia Stenholm och Johanna Elisabet Bergqvist, varemot vad beträffar sökanden Augusta Cecilia Bergqvist, vilken den 28 januari 1938 avlidit, ansökningen i vad den rör henne torde hava förfallit. Beträffande storleken av de belopp, som vid beaktande av ansökningarna skulle efterskänkas till förmån för sökandena Matilda Olivia Stenholm och Johanna Elisabet Bergqvist, synas dessa sökande böra tilldelas ett belopp motsvarande vad de skolat bekomma, därest den före ikraftträdandet av lagen om arv den 8 juni 1928 gällande arvsordningen varit tillämplig. Av i ärendet verkställd släktutredning framgår, att arvlåtarens fader haft sju syskon, varav fem efterlämnat avkomlingar, ett befinner sig å okänd ort i Amerika och kan möjligen där hava efterlämnat bröstarringar och ett avlidit i spädd ålder. Av de kända kusinerna hava en del bevisligen avlidit; de övrigas död har enligt ämbetets förmenande icke kunnat styrkas av sökandena. Ej heller har utrönt, att den avlidnas moster, Sophia Augusta Edström, icke efterlämnat bröstarringar. Med hänsyn härtill och under åberopande av en av ämbetet verkställd släktutredning synes det ämbetet under ovan angivna förutsättning skäligt, att ett belopp, motsvarande $\frac{1}{12}$ av dödsboets behållning avstås till förmån för envar av sökandena.

Före-
draganden.

Då Ingrid Lundén avled den 20 juni 1931 har arvet efter henne, enär anspråk på detsamma ej inom tio år efter sistnämnda dag anmälts, numera jämlikt 9 kap. 3 och 6 §§ lagen om arv definitivt tillfallit allmänna arvsfonden. På grund härav bör hinder icke möta att nu upptaga till avgörande frågan, huruvida vissa delar av ifrågavarande kvarlåtenskap böra efterskänkas till Matilda Olivia Stenholm, född Bergqvist, och Johanna Elisabet Bergqvist. Som dessa voro kusiner till den avlidna och enligt vad handlingarna utvisa leva under mindre goda ekonomiska förhållanden tillstyrker jag, att sådant efterskänkande sker. Beträffande storleken av de andelar, som böra avstås, biträder jag kammaradvokatfiskalsämbetets förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Ingrid Lundén, född Bergqvist, från Sundbyberg må avstås en tolfedel till vardera av Matilda Olivia Stenholm, född Bergqvist, och Johanna Elisabet Bergqvist.

9:o.

Rätten till arv efter smeden Frans August Nilsson från Ramnäs socken. Smeden Frans August Nilsson från Ramnäs socken, Västmanlands län, vilken var född den 4 juli 1890, avled den 15 april 1941 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter honom uppgick enligt bouppteckningen till 5,796 kronor 52 öre. Av kvarlåtenskapen har ett belopp av 5,574 kronor 86 öre inlevererats till allmänna arvsfonden. Slutredovisning beträffande ett till utskylder samt gravvård avsatt belopp å 250 kronor har emellertid ännu ej avgivits.

Hos Kungl. Maj:t har *Clary Torborg Maria Andersson* anhållit, att kvarlåtenskapen efter den avlidne måtte avstås till henne.

Därjämte har kyrkoherden i Ramnäs församling Ove Carlén hos Kungl. Maj:t anhållit, att Kungl. Maj:t måtte av nåd förklara Clary Andersson arvsberättigad efter smeden Nilsson.

Clary Andersson, som är född den 17 juni 1924, är dotter utom äktenskap till den avlidne enligt av honom gjort erkännande. Hennes moder, Tekla Maria Bohlin, född Andersson, har intygat att Clary Andersson är hennes och den avlidnes dotter samt instämt i sin dotters ansökan.

Länsstyrelsen i Västmanlands län har bland annat yttrat.

Clary har fått goda vitsord från skolan och sina anställningar såsom hembiträde samt synes hava förutsättningar att tillgodogöra sig undervisning för utbildning till kokerska. Folkskolläraren Henning Johansson i Valskog har förklarat sig villig att bliva förmyndare för Clary och att tillse, att de medel, som kunde tillfalla henne, komma till den bästa och rätta användningen. För egen del får länsstyrelsen tillstyrka, att den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Frans August Nilsson eller den del därav, som kan finnas skälig, måtte avstås till Clary Andersson för hennes vidare utbildning under villkor, att de medel, som avstås till henne, förvaltas av förenämnde folkskolläraren Henning Johansson, vilken har att tillse att medlen komma till avsedd användning.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anfört bland annat följande.

Av utredningen i ärendet framgår, att Clary Andersson är dotter utom äktenskap till den avlidne samt att hon liksom hennes moder är medellös. Med hänsyn härtill får stadgandet i 5 kap. 3 § lagen om arv anses vara tillämpligt, och tillstyrker ämbetet därför bifall till ansökningen.

Jag tillstyrker, att ifrågavarande, allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskap efterskänkes till förmån för Clary Torborg Maria Andersson, som är dotter utom äktenskap till den avlidne och enligt vad handlingarna utvisa

*Före-
draganden.*

medellös. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att, om så erfordras, meddela närmare föreskrifter rörande förvaltningen av de medel, som i detta fall kunna komma att avstås.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter smeden Frans August Nilsson från Ramnäs socken må avstås till Clary Torborg Maria Andersson.

10:o.

Rätten till arv efter före hemmansägaren Måns Erik Olsson från Floda socken. Före hemmansägaren Måns Erik Olsson från Floda socken, Kopparbergs län, vilken var född den 23 december 1858, avled den 31 juli 1939 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter honom uppgick enligt bouppteckningen till 94,164 kronor 68 öre. Av kvarlåtenskapen har ett belopp av 96,430 kronor inlevererats till allmänna arvsfonden.

Hos Kungl. Maj:t hava Jugas Erik Persson, Jugas Per Persson och Erik Lejon anhållit, att någon del av ifrågavarande, allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskap måtte avstås till dem.

Sökandena, som äro födda respektive den 16 oktober 1873, den 21 juli 1875 och den 17 augusti 1886, voro jämte två syskon till Erik Lejon den avlidnes enda kusiner.

Till stöd för ansökningen hava sökandena anført, att de vore gamla och befunne sig i små ekonomiska omständigheter. De hade ofta besökt den avlidne under hans livstid i dennes hem. Den avlidnes avsikt syntes också hava varit att under sin livstid ihågkomma dem med en gåva att döma av ett den 9 december 1920 upprättat gåvbrev å sammanlagt 8,000 kronor till sökandena och en syster till Erik Lejon. Denna gåva hade dock aldrig blivit fullbordad.

Erik Lejons syskon hava förklarar sig icke hava några önskemål att för egen del erhålla någon del av ifrågavarande kvarlåtenskap. De hava instämt i den gjorda ansökningen.

Av i ärendet verkställd utredning inhämtas, att samtliga sökande befinna sig i mindre goda ekonomiska omständigheter. Jugas Per Persson är på grund av sjukdom oförmögen till arbete. Erik Lejon är ägare till en mindre jordbruksfastighet, taxeringsvärderad till 5,900 kronor. Hans skulder uppgingo år 1941 till 6,700 kronor.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län har funnit sig böra förorda, att skäligt belopp av ifrågavarande kvarlåtenskap efterskänkes till förmån för sökandena.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anført.

Av i ärendet förebragt utredning torde få anses framgå, att sökandena, vilka samtliga nått jämförelsevis hög ålder, stått den avlidne i livstiden nära samt att de befinna sig i mindre goda ekonomiska omständigheter. Stadgandet i 5 kap. 3 § lagen den 8 juni 1928 om arv får förty anses vara tillämpligt å

sökandena. Fog torde därför finnas för ett efterskänkande till deras förmån av allmänna arvsfondens rätt till viss del av kvarlåtenskapen efter den avlidne. Beträffande storleken av det belopp, som sålunda skulle efterskännas, ävensom sättet för dess utbetalande finner ämbetet lämpligast, att visst belopp av sagda kvarlåtenskap överföres till den genom Kungl. Maj:ts beslut den 11 september 1931 inrättade, under statskontorets förvaltning stående »Allmänna arvsfondens livräntefond» för beredande av livränta åt sökandena. Ämbetet anser därvid så stort belopp böra avstås, som erfordras för beredande av livränta åt en var av sökandena under hans återstående livstid med belopp, som skäligen synas kunna bestämmas i förhållande till vad sökandena enligt den arvsordning, som gällt, innan lagen den 8 juni 1928 om arv trätt i kraft, skulle varit berättigade att utfå i arv efter den avlidne, där- est nämnda arvsordning vid Måns Erik Olsons död fortfarande varit gällande. Enligt sagda arvsordning skulle Jugas Per Persson och Jugas Erik Persson vardera hava bekommit en fjärdedel och Erik Lejon en sjättedel av behållningen i boet efter den avlidne eller omkring 24,100 kronor respektive 16,000 kronor. I anslutning härtill föreslår ämbetet, att så stort belopp avstås, som erfordras för beredande av livränta åt vardera av Jugas Per Persson och Jugas Erik Persson med 600 kronor om året och åt Erik Lejon med 400 kronor om året. Ämbetet föreslår härjämte, att tidpunkten, varifrån livräntan angives skola utgå, bestämmas till den 1 januari 1943.

Även jag förordar, att viss del av ifrågavarande arv avstås till sökandena, som voro kusiner till den avlidne och enligt vad handlingarna utvisa leva under mindre goda ekonomiska förhållanden.

*Före-
draganden.*

Beträffande Jugas Erik Persson och Jugas Per Persson finner jag i likhet med kammaradvokatfiskalsämbetet lämpligt, att vissa delar av kvarlåtenskapen tagas i anspråk för att bereda dem livräntor under deras återstående livstid. För ändamålet torde erforderligt belopp böra överföras till den av ämbetet omnämnda livräntefonden.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har — med utgångspunkt från att nämnda sökande enligt den äldre arvsordningen vardera skulle hava erhållit ett belopp av omkring 24,100 kronor av kvarlåtenskapen — föreslagit, att de årliga livräntorna skulle bestämmas till 600 kronor. Emellertid motsvarar nyssnämnda kapitalbelopp med tillämpning av försäkringstekniska beräkningar en livränta av väsentligt högre storleksordning än ämbetet ifrågasatt. För egen del förordar jag, att livräntebeloppen bestämmas till 1,000 kronor, vilket ungefärligen motsvarar vad som skulle utgå vid inbetalning under januari 1943 till pensionsstyrelsens frivilliga försäkring av ett belopp av i runt tal 10,200 kronor för Jugas Erik Persson och i runt tal 10,900 kronor för Jugas Per Persson.

Vad angår Erik Lejon synes mig av inhämtade upplysningar framgå, att det skulle vara honom till större nytta, om han erhöle ett engångsbelopp i stället för den av kammaradvokatfiskalsämbetet ifrågasatta livräntan. Detta belopp torde lämpligen kunna bestämmas till 8,000 kronor.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:it måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter förre hemmansägaren Måns Erik Olsson från Floda socken må avstås

dels vad som erfordras för beredande av livräntor med 1,000 kronor om året åt vardera av Jugas Erik Persson och Jugas Per Persson från och med den 1 januari 1943 under deras återstående livstid,

dels ock ett belopp av 8,000 kronor till Erik Lejon.

11:o.

Rätten till arv efter hemmansägaren Holger Oskar Pettersson från Kristianopels socken. Hemmansägaren Holger Oskar Pettersson från Stafsnäs, Kristianopels socken, Blekinge län, vilken var född den 1 juli 1861, avled den 9 februari 1942 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter honom uppgick enligt bouppteckningen till 28,724 kronor 35 öre. Bland skulderna upptogs i bouppteckningen ersättning till den avlidnes fosterdotter Hjördis Valborg Johansson, beräknad för de senaste tio åren med 50 kronor för månad till sammanlagt 6,000 kronor. Därjämte upptogs bland skulderna inestående lön till fosterdotterns man Josef Johansson med 1,273 kronor ävensom arbetslön åt en son till fosterdottern med 720 kronor. Kvarlåtenskapen efter den avlidne har ännu icke redovisats till allmänna arvsfonden.

Hos Kungl. Maj:t har Hjördis Valborg Johansson anhållit, att den avlidnes kvarlåtenskap måtte avstås till hennes förmån.

Till stöd för ansökningen har sökanden, som är född den 26 februari 1906, anfört bland annat, att hon, som vore född av okända föräldrar, vid sex års ålder omhändertagits av den avlidne, att hon alltsedan dess haft sin bostad i hans hem samt att hon, som i många år skött hushållet för honom och deltagit i arbetet på gården, aldrig uppburit någon kontant lön för sitt arbete, något som hon heller aldrig ifrågasatt, emedan den avlidne alltid låtit henne förstå, att hon en gång skulle ärva honom.

Landsfiskalen i Kristianopels distrikt har vitsordat riktigheten av sökandens uppgifter beträffande hennes uppväxtår hos den avlidne samt vidare anfört bland annat.

Makarna Johansson hava under de år, som gått, icke kunnat göra några som helst besparingar och kunde vid Holger Petterssons frånfalle icke tillgodoräkna sig några andra tillgångar än ett lösörebo av allra enklaste slag. Vid den företagna bouppteckningen efter Holger Pettersson har emellertid Hjördis Johansson med allmänna arvsfondens medgivande för de senaste 10 åren tillerkänts lön, som ansetts böra utgå med 50 kronor per månad, vadan sålunda kommer att tillfalla henne 6,000 kronor. I inestående lön har därjämte hennes man att fordra 1,273 kronor och hennes äldste son Sven 720 kronor. Till sökanden och hennes familj kommer sålunda att under alla förhållanden av Holger Petterssons kvarlåtenskap utbetalas tillhoppa närmare 8,000 kronor. Även om Hjördis Johanssons här förevarande ansökan icke kommer att bifallas, blir familjen sålunda icke ställd på bar backe. Med de medel, makarna Johansson komma att förfoga över, böra de kunna köpa ett så pass stort jordbruk, att familjen där kan få sin försörjning i all synnerhet

som Hjördis Johanssons två äldsta barn nu äro så stora, att de på ett verksamt sätt kunna deltaga i arbetet.

Länsstyrelsen i Blekinge län har bland annat yttrat.

Av den i ärendet verkställda utredningen framgår, att sökandens uppgifter ifråga om sina uppväxtår hos Holger Pettersson ävensom i fråga om de förhållanden, varunder hon vistats i dennes hem, äro riktiga. Sökanden har emellertid icke kunnat påvisa, att Petterssons avsikt varit att kvarlåtenskapen efter honom skulle tillfalla sökanden. Utredningen har icke heller visat Petterssons avsikt i berörda hänseende. Vid sådant förhållande och då sökanden fått tillgodoräkna sig lön för de senaste tio åren, sammanlagt 6,000 kronor, samt härigenom och genom mannens inestående lön möjlighet förefinnes för sökanden och hennes man att skaffa lämpligt mindre jordbruk, varå familjen kan erhålla sin försörjning, anser länsstyrelsen sig icke kunna tillstyrka bifall till den gjorda framställningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har — under förmälan att ämbetet medgivit, att omförmälda i bouppteckningen upptagna ersättningsbelopp finge utbetalas till sökanden — anfört, att ämbetet, då av den i ärendet förebragta utredningen syntes framgå, att sökanden stått den avlidne i livstiden nära, ansåge fog finnas för ett efterskänkande till förmån för sökanden av viss del av den avlidnes kvarlåtenskap. Beträffande storleken av denna andel föresloge ämbetet med hänsyn till att ett belopp å 6,000 kronor redan tillerkänts sökanden, att ett belopp av ytterligare 4,000 kronor måtte avstås till henne.

Med hänsyn till omständigheterna i ärendet synes mig billigt att i enlighet med kammaradvokatfiskalsämbetets förslag ett belopp av 4,000 kronor av ifrågavarande kvarlåtenskap efterskänkes till förmån för sökanden, som enligt vad handlingarna utvisa stått den avlidne nära och lever under mindre goda ekonomiska förhållanden.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter hemmansägaren Holger Oskar Pettersson från Kristianopels socken må avstås ett belopp av 4,000 kronor till Hjördis Valborg Johansson.

*Före-
draganden.*

12:o.

Rätten till arv efter kontoristen Emilie Theresia Wilhelmina Rambach från Stockholm. Kontoristen Emilie Theresia Wilhelmina Rambach från Stockholm, vilken var född den 21 april 1884, avled den 8 april 1941 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter henne uppgick enligt bouppteckningen till 38,803 kronor 73 öre. Av kvarlåtenskapen har ett belopp av 34,624 kronor inlevererats till allmänna arvsfonden.

Hos Kungl. Maj:t har Siri Elisa Bjursten, född Andersson, anhållit, att till henne måtte av ifrågavarande, allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen

skap avstås 5,000 kronor eller det mindre belopp, Kungl. Maj:t kunde finna skäligt.

Sökanden, som är född den 14 juni 1887, var jämte två syskon den avlidnas enda kusiner på mödernet. Den avlidnas fader var av utländsk härkomst.

Till stöd för ansökningen har sökanden anfört, att hon varit barndomsvän till den avlidna och under dennas hela livstid flitigt umgått med henne samt att det syntes hava varit den avlidnas mening att genom testamente tillförsäkra sökanden en livränta.

Överståthållarämbetet har tillstyrkt bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har bland annat anfört följande.

Av utredningen i ärendet framgår, att sökanden stått den avlidna i livstiden nära ävensom att hon lever i mindre goda ekonomiska omständigheter. Stadgandet i 5 kap. 3 § lagen den 8 juni 1928 om arv synes därför vara tillämpligt. Beträffande storleken av det belopp, som vid ett efterskänkande bör tillerkännas sökanden synes intet vara att erinra emot det begärda beloppet av 5,000 kronor.

*Före-
draganden.*

I likhet med kammaradvokatfiskalsämbetet tillstyrker jag, att av ifrågasvarande kvarlåtenskap ett belopp av 5,000 kronor avstås till sökanden, som var kusin till den avlidna och enligt vad handlingarna utvisa lever under mindre goda ekonomiska förhållanden.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter kontoristen Emilie Theresia Wilhelmina Rambach från Stockholm må avstås ett belopp av 5,000 kronor till Siri Elisa Bjursten, född Andersson.

13:o.

Rätten till arv efter Anna Sköldberg, född Kjellberg, från Stockholm. Änkan Anna Sköldberg, född Kjellberg, från Stockholm, vilken var född den 30 juni 1859, avled den 2 november 1941 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter henne uppgick enligt bouppteckningen till 7,357 kronor 55 öre. Av kvarlåtenskapen har ett belopp av 7,763 kronor 87 öre inlevererats till allmänna arvsfonden.

I bouppteckningen var som skuld upptaget ett belopp av 1,500 kronor såsom ersättning till änkan Maria Sofia Hedén för omkostnader för och vård av den avlidna under 10 år.

Hos Kungl. Maj:t har Maria Sofia Hedén — under förmälan att kammaradvokatfiskalsämbetet och gode mannen för allmänna arvsfonden förklarat sig icke kunna godkänna hennes i bouppteckningen upptagna fordran å 1,500 kronor, enär densamma icke varit grundad på skriftligt avtal eller haft en därmed jämförlig grund — anhållit, att till henne måtte av ifrågasvarande,

allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskap avstås ett belopp å 1,500 kronor eller det mindre belopp, Kungl. Maj:t kunde finna skäligt.

Till stöd för ansökningen har sökanden, som är född den 4 juni 1876, anför, att hon stått den avlidna i livstiden synnerligen nära, samt att den avlidna skulle hava yttrat, att vad hon en gång lämnade efter sig, skulle tillfalla sökanden.

Överståthållarämbetet har anför, att

Av den i ärendet förebragta utredningen synes framgå, att sökanden, vars svärmoder varit den avlidnas halvsyster, under många år haft tillsynen över den avlidna och även vid behov vårdat hene. Med hänsyn härtill och då sökanden befinner sig i knappa ekonomiska omständigheter, synes det överståthållarämbetet skäligt, att det begärda beloppet avstås till sökanden, särskilt som åtminstone en del därav torde motsvaras av icke ersatta utlägg för den avlidna.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har, då av i ärendet verkställd utredning finge anses framgå att sökanden stått den avlidna i livstiden nära och att hon befunne sig i tämligen små omständigheter, tillstyrkt, att ett belopp av 1,500 kronor av ifrågavarande kvarlåtenskap efterskänktes till hennes förman.

Liksom förenämnda myndigheter förordar jag, att av ifrågavarande kvarlåtenskap avstås ett belopp av 1,500 kronor till sökanden, som enligt vad handlingarna utvisa stått den avlidna nära och lever under mindre goda ekonomiska förhållanden.

Föredraganden.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Anna Sköldberg, född Kjellberg, från Stockholm må avstås ett belopp av 1,500 kronor till Maria Sofia Hedén.

Vad föredraganden under punkterna 1:o—13:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Maj:t Konungen samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Lennart Hammarskiöld.

